

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm
Stockholm

Vår referens/dnr: SN 167/2020

Er referens/dnr: N2020/0235302353

Stockholm, 2020-10-07

Remiss av promemorian Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över angivna promemoria och anför följande.

Svenskt Näringsliv välkomnar införandet av ett omsättningsstöd för enskilda näringsidkare. Enskilda näringsidkare kan inte för egen del ansöka om stöd för korttidsarbete, även om inkomst av näringsverksamhet är en ekvivalent till en lönekostnad för anställda i aktiebolag. En enskild näringsidkare kan dock ansöka om omställningsstöd, men som konstateras i den remitterade promemorian har enskilda näringsidkare i liten utsträckning ansökt om detta stöd, vilket kan förklaras med att många enskilda näringsidkare har låga fasta kostnader. En annan förklaring torde vara de förhållandevis komplexa reglerna i omställningsstödet vilket ger störst tröskel för de minsta företagen att ansöka. Mot denna bakgrund är det positivt att regeringen föreslår ett stöd som direkt är inriktat på enskilda näringsidkare.

Svenskt Näringsliv anser dock att stödperioden också bör inkludera augusti. Många företag vittnar om stora svårigheter till följd av samhällets restriktioner även i augusti. Svenskt Näringsliv anser också att den föreslagna gränsen för minskning i omsättning under perioderna maj till juli på 40 respektive 50 procent har satts för högt. Den gräns på 30 procent som gäller för stödperioden mars-april bör användas även på efterföljande stödperioder.

Enligt det remitterade förslaget ska omsättningsstödet minska med erhållet omställningsstöd under samma period. Enligt Svenskt Näringsliv bör en sådan avräkning inte införas eftersom de två stöden får anses kompensera för två olika

behov. Som nämns ovan är inkomst av näringsverksamhet för den enskilda näringsidkaren en ekvivalent med en lönekostnad för en arbetskraft i ett aktiebolag. Ett generellt inkomststöd till enskilda näringsidkare är därför snarast att jämställa med stöd för korttidsarbete för anställda. Omställningsstödet däremot är ett stöd som är riktat mot att täcka vissa fasta kostnader. Jämförelse kan göras mellan en näringsidkare som bedriver sin verksamhet via ett eget aktiebolag. Aktiebolaget kan erhålla ersättning för korttidsarbete parallellt med omställningsstöd, naturligtvis förutsatt att samtliga rekvisit för respektive stöd är uppfyllda. Den enskilda näringsidkaren bör på samma sätt kunna erhålla stöd för vissa fasta kostnader samt stöd för utebliven arbetsinkomst.

I den remitterade förordningen anges i 7 § att en intäkt ska anses hänförlig till den månad som den enligt god redovisningssed har bokfört eller borde ha bokförts, med tillämpning av de redovisningsprinciper som näringsidkaren har tillämpat för det räkenskapsår som avslutats den 31 december 2019. Den föreslagna regleringen skiljer sig från omställningsstödet där det anges att en intäkt ska anses hänförlig till den månad som den hade ansetts belöpa sig på om varje kalendermånad hade utgjort ett separat räkenskapsår för företaget, med tillämpning av de redovisningsprinciper som företaget tillämpat för det räkenskapsår som avslutats närmast före den 1 januari 2020¹.

Varför man valt en annan reglering i omsättningsstödet framgår inte, men det kommer att få faktiska effekter. Den föreslagna regleringen om omsättningsstödet måste enligt Svenskt Näringsliv tolkas så att det är den faktiska löpande redovisningen hos den enskilde näringsidkaren som styr utan justeringar eller periodiseringseffekter. Detta kan leda till en skillnad i möjligheten att överhuvudtaget erhålla eller storleken på omsättningsstöd beroende på vilken redovisningsmetod som tillämpas, vid en jämförelse mellan två enskilda näringsidkare med i övrigt identiska ekonomiska förutsättningar. Detta framstår som en allvarlig brist med förslaget.

Utgångspunkten i bokföringslagen (BFL) är att inkomster och utgifter ska bokföras när varor levereras eller arbete utförs. Detta styrs i praktiken av när fakturering sker. Enskilda näringsidkare med en nettoomsättning som understiger 3 miljoner kr får dock, i enlighet med 5 kap. 2 § tredje stycket BFL, använda sig av en kontantmetod i den löpande redovisningen, vilket innebär att en intäkt uppstår när betalning erhålls och inte när arbetet utförs eller när fakturering sker. En periodisering av intäkterna sker först vid räkenskapsårets utgång, då fakturerade ej betalda fordringar tas upp

¹ Se 5 § Förordning (2020:552) om omställningsstöd

som intäkt. Vår bedömning är att de allra flesta enskilda näringsidkare får tillämpa kontantmetoden med hänsyn till nivån på nettoomsättningen.

Följande exempel kan illustrera skillnaden mellan omställningsstödet och omsättningsstödet.

Referensperioden maj 2019. Näringsidkaren utför ett arbete under maj månad som faktureras 28 maj och betalning erhålls 15 juni. Enligt reglerna om omställningsstöd är intäkten att hänföra till referensperioden maj 2019. Fakturerat belopp ska tas upp oavsett om betalning erhållits eller inte eftersom månaden ska behandlas som ett separat räkenskapsår. Enligt reglerna om omsättningsstödet är intäkten att hänföra till referensperioden juni förutsatt att man använder sig av kontantmetoden i bokföringen vilket torde vara det vanliga bland enskilda näringsidkare.

Att utgå från den löpande redovisningen gör visserligen systemet enklare men ger samtidigt en sämre rättvisande bild av verksamhetens resultat. Med hänsyn till att takbeloppen är knutna till respektive stödperiod kan den löpande redovisningen utifrån en kontantmetod ge felaktiga effekter. Dessa effekter kan vara såväl till den enskildes för- som nackdel. Ett alternativ för att lindra effekterna av kontantmetoden är att använda samma reglering som gäller för omställningsstödet, dvs att varje stödperiod ska behandlas som om det utgjorde ett eget räkenskapsår. En sådan förändring medför dock att systemet blir något mer komplicerat. Ett annat alternativ är att takbeloppen inte begränsas till respektive stödperiod, dvs taket om 120 000 kr per näringsidkare gäller för hela stödperioden. Med hänsyn till att takbeloppen är förhållandevis låga och att man i promemorian vid beräkning av de offentligfinansiella effekterna utgått från att de som söker stödet har rätt till fullt stöd finns det ingen anledning att begränsa stödet utifrån ett takbelopp för respektive stödperiod.

I förordningens 16 § föreslås att till ansökan ska ett utdrag ur bokföringen bifogas för de stöd- och referensperioder som ansökan avser. Vilket utdrag som avses framgår vare sig av förordningen eller i promemorian i övrigt. Om det ska finnas ett krav på att ett utdrag ur bokföringen ska bifogas måste det vara tydligt vad det är för utdrag som avses.

Omsättningsstödet föreslås hanteras av Länsstyrelsen i sju olika län samt av Boverket som ska administrera ansökan och utbetalning. Skälen bakom förslaget att låta Länsstyrelsen och Boverket ombesörja hanteringen av stödet redogörs ej för i den remitterade promemorian, vilket är en brist. Med hänsyn till att reglerna för omsättningsstödet har utformats med bestämmelserna om omställningsstöd som förebild är det förvånande att Skatteverket inte är handläggande myndighet. De företagare som är berättigade till det förslagna stödet har i många fall en väldigt

ansträngd ekonomisk situation och det finns därför ett behov av att hanteringen av stödet är snabb och effektiv, gällande såväl handläggningen av ansökan som utbetalning av medlen. Med hänsyn till att Skatteverket idag hanterar omsättningsstödet ter det sig naturligt att myndigheten även hanterar det remitterade stödet. Skatteverket har redan byggt upp ett ansökningsförfarande gällande omställningsstödet, utbetalning av stödet kan enkelt administreras via skattekontot samt att myndighetens personal är välbekant med den terminologi som finns i regelsystemet.

SVENSKT NÄRINGSLEV

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Johan Fall'. The signature is stylized with a large 'J' and 'F'.

Johan Fall

Katarina Bartels